Lietas Nr. 11210025713
Lietas arhīva Nr. K16-0162-15/4

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**
Jēkabpilī 2015.gada 22.oktobrī

Jēkabpils rajona tiesa šādā sastāvā: tiesnese I.Tumanova,
ar tiesas sēdes sekretāri I.Baltmani,
tiesas tulci I.Golubovu,
piedaloties prokurorei A.Tataručukai,
aizstāvei – zvērinātai advokātei Dz.Zoldnerei,

atklātā tiesas sēdē iztiesāja krimināllietu, kurā /pers.A/, personas kods /pers.kods/, apsūdzēts noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 175.panta 3.daļā.

Tiesas izmeklēšanā tiesa

k o n s t a t ē j a

[1] /pers.A/izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu (zādzību), kas izdarīta iekļūstot glabātavā šādos apstākļos:

2013.gada 7.aprīlī ap plkst.15:29, pirmstiesas izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā laikā, /pers.A/, mantkārīgu motīvu vadīts, zādzības izdarīšanas nolūkā, iekļuva Latvijas–Lietuvas kopuzņēmuma SIA "Viadukts" nožogotā teritorijā /adrese/, kur ar līdzpaņemtajiem instrumentiem atdalot no Latvijas–Lietuvas kopuzņēmuma SIA "Viadukts" piederošā statņu krāna nozaga 36 metrus 4 dzīslu vara elektrokabeli, ar kopējo vērtību 314,07 euro, nodarot cietušajai materiālo zaudējumu minētās summas apmērā.

Ar šādām savām darbībām /pers.A/(turpmāk arī – apsūdzētais) izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 175.panta 3.daļā.

[2] Tiesas izmeklēšanā apsūdzētais savu vainu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā atzina pilnībā visā viņam izvirzītajā apsūdzībā, neapstrīdēja noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas faktiskos apstākļus un juridisko kvalifikāciju, piekrita pieteiktai kompensācijai par mantisku zaudējumu 347,19 *euro* apmērā, izteica lūgumu neveikt pierādījumu pārbaudi.

Apsūdzētā aizstāve izteica viedokli, ka lietā nav nepieciešams veikt pierādījumu pārbaudi, jo konstatēti Kriminālprocesa likuma 499.pantā paredzētie apstākļi.

Cietušās Latvijas–Lietuvas kopuzņēmuma SIA /Nosaukums A/ pārstāvis uzturēja pieteikto kompensāciju par mantisku zaudējumu 347,19 *euro* apmērā un piekrita pierādījumu pārbaudes neveikšanai tiesas izmeklēšanā.

Prokurore izteica viedokli, ka lietā nav nepieciešams veikt pierādījumu pārbaudi, jo konstatēti Kriminālprocesa likuma 499.pantā paredzētie apstākļi.

Tiesa, ievērojot izteiktos viedokļus, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu nolēma lietā neveikt pierādījumu pārbaudi, jo apsūdzētais atzina savu vainu visā viņam izvirzītajā apsūdzībā, atzina cietušās pieteikto kompensāciju par mantisku zaudējumu un lūdza neveikt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav radušās šaubas par apsūdzētā vainīgumu un noziedzīgā nodarījuma juridisko kvalifikāciju. Tiesas sēdē apsūdzētajam izskaidrota pierādījumu pārbaudes neveikšanas procesuālā būtība un sekas. Tiesa konstatē, ka apsūdzētajam celtā apsūdzība atbilst Kriminālprocesa likuma 405.panta noteikumiem un ar lietā esošajiem pierādījumiem ir pierādīts, ka apsūdzētā faktiskās darbības ir pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 175.panta 3.daļas, jo apsūdzētais izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu (zādzību) no glabātavas, lietā ir pierādīts apsūdzētā vainīgums.

[3] Tā kā tiesas sēdē pierādījumu pārbaude netika veikta, tad saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta 3.daļas nosacījumiem pierādījumu analīze un to uzskaitījums spriedumā nav nepieciešams.

Atzīstot apsūdzētā vainīgumu par pierādītu, noziedzīgā nodarījuma kvalifikāciju par atbilstošu Krimināllikuma normām, tiesa secina, ka apsūdzētais ir sodāms, taisot notiesājošu spriedumu, kā to paredz Kriminālprocesa likuma 520.pants.

[4] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta 3.daļu tiesas izmeklēšanā pārbaudīti apsūdzētā personu raksturojošie dati.

Apsūdzētais dzimis /datums/*(lietas 52.lp.)*, tātad uz noziedzīgā nodarījuma brīdi viņam bija pilns 31 gads. Apsūdzētajam nav deklarētās dzīvesvietas *(lietas 52.lp.)*. Ar Jēkabpils rajona tiesas izmeklēšanas tiesneses 2015.gada 20.oktobra lēmumu /pers.A/cita kriminālprocesā piemērots drošības līdzeklis apcietinājums *(lietas 84.lp.)*.

Par noziedzīgiem nodarījumiem apsūdzētais iepriekš sodīts 5 reizes *(lietas 86.lp.)*. Pēdējo reizi ar Jēkabpils rajona tiesas 2011.gada 26.oktobra spriedumu pēc Krimināllikuma 175.panta 3.daļas, piemērojot Krimināllikuma 51., 52.pantu, sodīts ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu 2 mēnešiem, transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu uz 2 gadiem 8 mēnešiem 7 dienām. Brīvības atņemšanas sods izciests 2012.gada 26.decembrī.

Apsūdzētais tiesas sēdē paskaidroja, ka pirms apcietinājuma kopš š.g. 8.oktobra strādāja uzņēmumā ar nosaukumu "/Nosaukums A/", kas ir celtniecības uzņēmums, par strādnieku ar vidējiem mēneša ienākumiem 360 *euro*. Pirms tam strādāja gadījuma darbus. Viņam ir 9 klašu izglītība. Paskaidroja, ka laikā, kad bija izdarīts noziedzīgs nodarījums 2013.gada 7.aprīlī nestrādāja, iztika no gadījuma darbiem. Audzināja bērnu, jo sieva strādāja ārzemēs. Pašreiz viņa draudzene ir grūtniecības 7.mēnesī. Norādīja, ka veselības stāvoklis ir labs. Izdarīto nožēlo.

[5] Saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantu apsūdzētajam ir piespriežams sods tādā apmērā, kādu nosaka Krimināllikuma 175.panta 3.daļas sankcija, ievērojot Krimināllikuma Vispārīgās daļas noteikumus. Krimināllikuma 46.panta 2.daļa paredz, ka, nosakot soda veidu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību, savukārt, nosakot soda mēru, saskaņā ar šī panta trešo daļu tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

[6] Vērtējot izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, tiesa atzīst, ka saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta 4.daļu izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 175.panta 3.daļas klasificējams, kā smags noziegums.

Noziedzīgā nodarījuma raksturu nosaka apdraudēto interešu (nodarījuma objekta) nozīmīgums, proti "jo nozīmīgāks ir noziedzīgā nodarījuma objekts, tas ir, ar Krimināllikumu aizsargātā interese, jo kaitīgāks ir attiecīgais noziedzīgais nodarījums" *(sal. Krastiņš U. Liholaja V., Niedre A. Krimināltiesības. Vispārīgā daļa. Trešais papildinātais izdevums. Zinātniskais redaktors prof. U.Krastiņš – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2008, 93.lp.)*.

Tiesa atzīst, ka izdarītā noziedzīgā nodarījuma objekts ir fizisko personu mantiskās intereses, jo apdraud šo personu mantas valdījuma, lietojuma un rīcības tiesības. Vienlaicīgi tiesa ņem vērā no Kriminālprocesa likuma 7.panta izrietošo kriminālprocesa pamatprincipu – par Krimināllikuma 175.panta 3.daļā paredzēto nodarījumu kriminālprocesu veic neatkarīgi no personas gribas, kurai nodarīts kaitējums. Tas nozīmē, ka kriminālprocess tiek veikts sabiedrības interesēs, jo noziedzīgā nodarījuma rezultātā tiek radīts sabiedrības interešu apdraudējums.

Noziedzīgo nodarījumu rezultātā radīts mantisks zaudējums.

[7] Vērtējot ar noziedzīgo nodarījumu radīto kaitējumu, tiesa konstatē, ka apsūdzētā noziedzīgās rīcības rezultātā cietušajai radīts materiāls zaudējums 314,07 *euro* apmērā. Pirms tiesas izmeklēšanas cietušā pārstāvis pieteica ar noziedzīgu nodarījumu radītā kompensāciju par mantisku

zaudējumu 347,19 *euro* apmērā *(lietas 82.-83.lp.)*.

Tiesa atzīst, ka ar noziedzīgā nodarījuma radītā kaitējuma apmērs likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 23.panta 2.daļas izpratnē nav vērtējams kā ievērojams, bet nav uzskatām arī par nelielu minētā likuma 22.panta izpratnē, jo pārsniedz vienu nodarījuma izdarīšanas laikā noteikto minimālo mēnešalgu.

Tiesas izmeklēšanā noskaidrots, ka ar noziedzīgo nodarījumu radītais kaitējums cietušajai nav atlīdzināts.

[8] Vērtējot apsūdzētā personību, tiesa ņem vērā spriedumā minēto raksturojošo informāciju par apsūdzētā personību, paša apsūdzētā paskaidroto raksturojošo ziņu pārbaudes gaitā tiesas izmeklēšanā.

No Sodu reģistra sniegtās informācijas redzams, ka Par noziedzīgiem nodarījumiem apsūdzētais iepriekš sodīts 5 reizes *(lietas 86.lp.)*. Pēdējo reizi ar Jēkabpils rajona tiesas 2011.gada 26.oktobra spriedumu pēc Krimināllikuma 175.panta 3.daļas, piemērojot Krimināllikuma 51., 52.pantu, sodīts ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu 2 mēnešiem, transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu uz 2 gadiem 8 mēnešiem 7 dienām. Brīvības atņemšanas sods izciests 2012.gada 26.decembrī. Taču tas neatturēja apsūdzēto jau pēc trim mēnešiem izdarīt jaunu analoģisku smagu noziegumu. Tas nozīmē, ka iepriekš apsūdzētajam noteiktais brīvības atņemšanas sods nav sasniedzis savu mērķi, jo nav atturējis apsūdzēto no jauna, turklāt analoģiska noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas. Turklāt arī iepriekš apsūdzētais tika saukts pie kriminālatbildības par mantiska rakstura noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu ar brīvības atņemšanas sodu.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētais ikdienā nemāk vai nevēlas izvēlēties tiesiskas uzvedības modeli. Nerēķinās ar savās darbības sekām un atbildības nosacījumiem. Apsūdzētā attieksme norāda, ka viņš nav pietiekami izvērtējis savas darbības cēloņus un izdarījis secinājumus.

[9] Nosakot piemērojamā soda mēru, tiesa ņem vērā apsūdzētā atbildību ietekmējošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta 2.daļu tiesa par apsūdzētā mīkstinošo apstākli atzīst to, ka apsūdzētais atzīst savu vainu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un izdarīto nožēlo.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta 1.daļas 1.punktu par atbildību pastiprinošo apstākli atzīstams tas, ka noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu.

[10] Nosakot soda veidu un mēru, tiesa papildus iepriekš konstatētajiem apstākļiem ņem vērā Krimināllikuma 35.panta 2.daļā noteikto soda mērķi – aizsargāt sabiedrisko drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializētu sodīto personu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Par Krimināllikuma 175.panta 3.daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu likums paredz alternatīvu iespēju pamatsodu noteikšanai. Krimināllikuma 175.panta 3.daļas sankcija paredz sodu ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

Saprotot noziedzīgu nodarījumu kā netaisnīgumu, ko radījusi pārkāpēja darbība vai bezdarbība, ikvienā konkrētā gadījumā ir svarīgi izvēlēties un piemērot pārkāpējam tādu sodu, kas ir samērīgs un maksimāli atbilst sabiedrības un arī pārkāpēja interesēm *(sk. A.Judins. Krimināsods nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Jurista vārds Nr.11 (762), 2013.gada 19.marts, 7.lpp)*.

Nosakot soda veidu, tiesa uzskata, ka, piemērojot apsūdzētajam sodu piespiedu darba veidā, netiks sasniegts soda mērķis, šis soda veids nav atbilstošs apsūdzētā personībai. Sods naudas soda veidā apsūdzētajam nav piemērojams, jo, saskaņā ar Krimināllikuma 41.panta ceturto daļu izvērtējot apsūdzētā mantisko stāvokli, tiesa secina, ka apsūdzētā mantiskais stāvoklis neļauj piemērot sodu naudas soda veidā, apsūdzētajam nav ienākumu, tādēļ šī soda piemērošanas gadījumā, tas var tikt neizpildīts un apsūdzētais var palikt nesodīts. Izvērtējot minēto, kas noskaidrots par izdarītā noziedzīgu nodarījumu raksturu, radīto kaitējumu, apsūdzētā personību, atbildību ietekmējošiem apstākļiem un pārējiem apstākļiem, kas ņemami vērā pie soda veida un mēra noteikšanas, tiesa atzīst, lai sasniegtu soda mērķi, kas ir aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, apsūdzētajam nosakāms sods brīvības atņemšanas veidā.

Šajā kriminālprocesā apsūdzētajam nosakāms Krimināllikuma 175.panta 3.daļas soda sankcijā paredzētais sods – brīvības atņemšana uz 4 (četriem) mēnešiem.

[11] Izvērtējot Krimināllikuma 175.panta 3.daļas sankcijā paredzēto mantas konfiskācijas piemērošanas lietderību, tiesa secina, ka papildsods – mantas konfiskācija apsūdzētajam nav piemērojama. Mantas konfiskācija panta sankcijā nav paredzēta kā obligāti piemērojams papildsods. Lietas materiālos nav informācijas par to, vai apsūdzētajam pieder kustama vai nekustama manta, kas būtu pakļaujama konfiskācijai. Turklāt, izvērtējot noziedzīga nodarījuma rezultātā nodarītā materiālā zaudējuma, lietā konstatēto apsūdzētā atbildību mīkstinošo apstākli, tiesa secina, ka mantas konfiskācijas piemērošana konkrētajā gadījumā būtu apsūdzētajiem pārāk bargs sods un neadekvāts nodarītajam noziedzīgajam nodarījumam un to radušajām sekām.

[12] Kriminālprocesa likuma 351.pants paredz, ka cietušajam ir tiesības iesniegt pieteikumu par radītā kaitējuma kompensāciju jebkurā kriminālprocesa stadijā līdz tiesas izmeklēšanas uzsākšanai.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 22.pantu personai, kurai ar noziedzīgu nodarījumu radīts kaitējums, tiek garantētas procesuālās iespējas materiālās kompensācijas pieprasīšanai un saņemšanai. Saskaņā ar Kriminālprocesa 350.panta pirmo daļu, kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par mantisko zaudējumu.

Cietušais pieteica mantiskā kaitējuma kompensāciju 347,19 *euro* apmērā *(lietas 82.lp.)*. Apsūdzētais tiesas sēdē pilnībā atzina pieteikto kompensāciju. Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 352.panta ceturtās daļas nosacījumiem, tiesa atzīst, ka pieteiktā mantiskā kompensācija ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

[13] Apsūdzētā valsts nodrošinātu aizstāvību tiesas sēdē nodrošināja zvērināta advokāte Dzintra Zoldnere. Saskaņā ar iesniegto paziņojumu par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu procesuālie izdevumi par šo darbību veikšanu lietā sastāda 47,67 *euro*. Tiesa nekonstatē pamatu apsūdzētā atbrīvošanai no procesuālo izdevumu samaksas. Līdz ar to procesuālie izdevumi atbilstoši Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 4.punktam, 368.panta pirmajai daļai no apsūdzētā valsts ienākumos.

[14] Apsūdzētajam piemērotais drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā – saglabāt līdz spriedums stāsies spēkā. Tiesa atzīst, ka nav zudis vai mainījies šī drošības līdzekļa piemērošanas pamats, nav mainījušies tā piemērošanas nosacījumi, kā arī nav noskaidroti citi apstākļi, kas noteica drošības līdzekļa izvēli.

[15] Lemjot par galīgo rīcību ar lietā esošajiem lietiskajiem pierādījumiem atbilstoši Kriminālprocesa likuma 240.panta nosacījumiem, tiesa atzīst, ka lietiskie pierādījumi – 4 elektrības kabeļa gali un 1 elektrības kabeļa gals ar metāla stiprinājumu, plecu soma, binoklis, skrūvgriezis, nazis, kas glabājas Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Jēkabpils rajona pārvaldē – iznīcināmi, bet 36 metri melnas krāsas kabelis, kas atdots glabāšanā SIA "Viadukts" – atstājams SIA "Viadukts" rīcībā.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 499., 511., 512., 520., 527.-530.pantu tiesa

n o s p r i e d a

1. Atzīt /pers.A/, personas kods /pers.kods/, par vainīgu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 175.panta 3.daļā un sodīt viņu ar brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) mēnešiem, bez mantas konfiskācijas.

2. Piedzīt no /pers.A/, SIA "/nosaukums A/", reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, labā kompensāciju par mantisku zaudējumu 347,19 *euro* apmērā.
3. Piedzīt no /pers.A/ valsts labā procesuālos izdevumus par valsts nodrošināto juridisko palīdzību 47,67 *euro* apmērā.
4. Drošības līdzekli /pers.A/– uzturēšanās noteiktā vietā – saglabāt līdz spriedums stāsies spēkā.
5. Lietiskos pierādījumus:

5.1. 4 elektrības kabeļa galus un 1 elektrības kabeļa galu ar metāla stiprinājumu, plecu somu, binokli, skrūvgriezi, nazi, kas glabājas Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Jēkabpils rajona pārvaldē - iznīcināt;

5.2. 36 metri melnas krāsas kabeli, kas atdots glabāšanā SIA "/nosaukums A/" – atstāt SIA "/nosaukums A/" rīcībā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 10 dienu laikā, iesniedzot sūdzību (protestu) Jēkabpils rajona tiesā. Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā tikai daļā par piespriesto sodu, noteikto kaitējuma kompensāciju vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem.

Pilna sprieduma pieejamības datums – 2015.gada 5.novembris.

Tiesnese I.Tumanova